

STEJARUL

PrinceseŃ Alexandrina Ion Ghica.

Cu creștetul în ceruri, cu brațele la sóre,
Incins c'un brâu molatic de umbră și rěcóre,
Mai mândru de cât RegiŃ, stă falnicul stejar,
La póle i se 'ntinde covor de floricele
Și în frunđișu'í tainic, un roiŃ de păserele
Cântând, mai viŃ, îi face al primăverei har.

El stă acolo singur, ca stréjă neclintită,
Cu fruntea tot mai largă și tot întinerită,
Pe care și-a scris vécul povestea sa în sbor;
Ce n'ar putea el spune, de azi și de-altă dată,
Când bórei ce alérgă, prin cóma lui bogată
I-ar da vre-o zînă blândă, un glas fermecător!

Oh! câte visuri mândre, în taină 'mbrobodite,
Plecat-aŃ de la trunchiu-ți și 'n doruri nesfirșite,
Perdutu-s'aŃ cu noriŃ în haosul ceresc! . . .
Tu Fět-frumos, cu plete de aur, zioa 'n sóre,
Oprești pe cómă-ți luna, în nopti fărmeccătóre
Păstrând un colț de umbră acelor ce iubesc!

Din caerul vieții, temeinica natură,
Îți tórce firul vârstei, cu o rësucitură
Din fusul ei puternic și vecinic creator,
Și tu te'nalți tot mândru, cu fruntea tot spre ceriuri
Nesocotind a vremii și vijelii și geruri,
Ce-abia pot să-ți răpescă un frunzet trecător!

Și vécul care trece și vécul care vine,
Perzëndu-se în nópte, te vor lăsa pe tine,
Nestrămutat tovarăș, moștenitor de lume,
In cartea neuitării să scrii numele lor;
Ear eü, îți cer ertare, stejar nemuritor,
Dacă 'ndrăznesc a scrie pe trunchiu-ți al meu nume!

Ghergani, 1878, Octombre.

LEILEI MESH' UME

Dómnă Zoe Sturdza.

I.

— Staă uimit în miez de nópte! — Noptile răsăritene
Sunt ca ochii cei albastru tăinuți sub negre gene!
Luna trece despletită, pe-o cărare de cristal
Resfirând perii săi galbeni peste stânci și peste mal:
Mantie strălucitoare pe-ai ei umeri de regină!
La cerescu-î corn de aur tot Islamul se închină
De când pentru biruință urmând sfatul diu Coran
Și-a svêrlit hangeru 'ntr'ênsul mult răsboinicul Osman!..
Liniștit Bosforul dórme într'un légân de lumină
Și viséză... dar din visu-î el tresare și suspină
Ș'atunci valul se frământă, în albastrul luminiș
Ca un pept de fată mare sărutată pe furiș.
Dintru's patru părți a lumii vânturile adunate,
Staă în umbră rezlețite saă prin pânze furișate;
Ear pe vîrfuri de catarguri scripeții cei poleiți
Sémănă 'n bătaea lunei cu gândacii smălțuiți.
Minarlele-ascuțite și palaturile albe
Ascunzênd după zăbrele frumusețele lor dalbe
Și geamiile rotunde cu-a lor bolte aurii,
Tremură pe fața apeî oglindite ca de vii.

Farurile verzi și roșii, cu a lor focuri credincioase,
Ce răsar din umbra nopții ca fantasme luminoase,
Par a fi ochi de balaur, de mânie refecați,
Privind luna și Fosforul, cu iubire 'mbrățișați.
În tăcerea cea adâncă când și când din depărtare
Se ridică, plin de grăză, gemetul cel surd din mare,
Ca și cum ar da de scire călătorului uimit
Că veghiază ea, când doarme Impăratu 'i mult iubit!

II.

Privind lung în depărtare printre ceta străvezie,
Ved încet cum se deprinde, ca o umbră argintie,
O vedenie măestră, nădrăvană, de la mal
Și spre mine 'nainteză lunecând ușor pe val.
Ca prin vrajă zarea nopții se încinge de odată
Cu un brâu de foc din stele și în față-mi se arată
Alb, acoperit cu aur, un strălucitor palat,
Purtând ca surguciū în frunte, un lucéfăr minunat.
— De când este Răsăritul, mândră taină uimitore
Cu ochi negri plin de doruri și cu diadem de sóre
N'a mai stat pe lume încă fără sémén, fără preț,
O mai falnică podóbă decât ăst palat măreț;
Eū, ca printr'un vis feeric ved femeii albe, frumoase
Cu piciorul mic și rumén, cu privirile focóse
Stând culcate pe covóre și din cupe de zafir
Recorindu-și, printre rísuri, buzele de trandafir.
Ele cântă de iubire și susurul cel de nópte,
Ia în sboru-ī cătră ceruri desmerdatele lor șópte,
Ele jócă și 'n vârtejul danțului fermecător,
Sufletul li se aventă îmbătat de-un tainic dor.
— Nici o vrajă nu-ī în stare inima să-ți rătăcéscă
Cum e taina nesfírșită din privirea femeéscă;
Când cu brațele întinse și obrajii ce roșesc
Suspînând se plécă blândă și 'ți îngână... te iubesc!

.

IV.

Un suspin?.. Tot Răsăritul e o jalnică oftare,
 Din frumoșii lui ochi negri curg mereu lacrimi amare,
 De când, de pe fruntea-î mândră, vântul sôrtei cel turbat,
 I-a, smuls stéua nemuririi și surguciul de 'mpérat!

V.

Somn adânc Bosforul dórme! lumea 'ntrégă-î adormită!
 Luna tainica mirésă se strecórá 'mbrobodită
 Cu o pânză aburie, luminând plaiul ceresc,
 Stelele clipind a lene somnoróse-o urmăresc.
 Pe întinderea senină trăgênd brazde lucitóre,
 Sprinten un caic alérgă, cu lopețile-î ușóre,
 Umbra lung la dênsul cată, el sburând îi lasă 'n dar
 Largi inele aurite, bóbe de mărgăritar
 Și cântări de mângâere, de duiósă fericire,
 Pentru doruri înfocate, pentru tainică iubire!..

.....
 Ear la Candilli în crânguri s'aud doine românesci!

.....
 Ah! e o privighetóre ce-a sburat de la Mircesci!

Constantinopole, Iulie 1880.

LA ISVOR

Lui Nicolae G. Pruncu.

Poor Ofelija!

Jsvorul cântă dulce în légănul său verde
Ș'a lui cântare dusă din val în val, se perde
In lungă depărtare prin răcorosul crâng.
Albastre floricele și sălcii care plâng,
Impodobindu-i cóma, cu drag spre el se pléacă
Ș'a lor tăcute doruri în undele-i se 'nnecă;
Ear vântul cel sburdalnic, prin frunze călător
Se légână a lene dormind pe sînul lor.

.....
Copila cea bălae, cu érbă 'ncununată,
Incet din umbră vine în alb înveșmântată,
Ea florilor din pólă, ce 'n cale-și-a cules,
Ușor le tot șoptesce un cânt neînțeleș;
Ear fluturilor, galeși curtenitori de sóre,
Cu degetele-i albe le dă o sărutare
Și-i chiamă lângă dênșă, sub sălcii la pîrêș.
— Săgeți de aur calde se jócă în jurul său

Prin frunze, ear copila în zugrăvelă vie
Se prinde, oglindită pe fața argintie
A undeî, ce-î sărută piciorul tremurând.
Ș'a încetat să cânte, la glasu-î ascultând.
— Uitându-se în valurî, ea rîde, se resfață,
Iși netezesce përul, se mângâe pe fața;
Ear ochii eî, ca cerul, mai vii par' că lucece
Sub vițele de aur ce 'n frunte-î se 'mpletesc.
Acum privirea-î blândă s'a pironit deodată,
Pe-o flóre-albastră, mică, în érbă furișată.
Ea singură lipsesce din dragii sêi mănunchi.
Cântând și desmerdând-o se pune în genunchi,
Apucă-o créngă'n mână, se plécă pân' la flóre...

Oh! créngă mlădiósă, esci créngă 'nșelătóre!

Copila sprăvălită în unda turburată
Zîmbesce și tot cântă și tot la flóre cată;
Cu haina eî cea albă și përul eî bălaiu,
Plutind, se pare-un înger ducêndu-se la raiu!
Din val în val ducênd-o isvoru 'n lungă cale,
Abia se mai aude ecoul vocii sale.

Cu mânele întinse, cu përul desfăcut,
Cu capul sêu cel gingaș pe umëru-î căzut,
Acum copila mórtă plutesce lin pe valurî!..
— Nicî florile albastre ce rîd cu drag pe malurî,
Nicî fluturii de aur ce sbórá ușureî,
Făcênd cunună vie, deasupra frunții eî;
Nicî cântecele Firiî, nicî razele de sóre
Nu te-or aduce 'n viață, flință 'ncântătóre,
Plăpândă întrupare a unui gând iubit,
Vis dulce și poetic, al unui fericit!..

Te-ai stins! de-acu 'nainte, ah! cine-o să mai vie,
In urmă-ți să culégă, cea flóre albăstrie,
A cărei amintire de taine și de dor,
Cu viața ta ai scris-o în tristul viitor!

1880. Octobre.

?

Pe-ale fiuturului aripă
Serisă-î o poveste veche,
O poveste nădrăvană
De iubiri fără pereche.
Ochii albaștri și ochii negri
Prinși în farmec lung de dor
Ș'aū dat taina lor s'o porțe
Sprintenului sburător.
El menit să pribegéscă
După raze vii de sóre,
Bét de dragoste o spune,
Alergând din flóre'n flóre...
De-atunci blândeles copile
Și flēcăii îndrăzneți,
Umblă după flori prin crânguri
Și prind fluturii răsleți!

29 438

O zi numai lângă dânsa
Să mă joc nebun de dor,
S'o văd aplecând spre mine
Fața ei cea rumenită
Și 'ntr'o dulce mângâere
Pe-al ei tînăr sîn să mor!

TOAMNA

Vine iarna, vine frigul, grijile se înmulțesc,
Ochii cei deprinși cu sóre, în zadar se obosesc
Urmărind prin nori și cétă câte-o rază de lumină.
Imprejur urítul cresce, s'a dus vremea cea senină!
Frunzele îngălbenite, triste sbórá după vânt,
Rândunelele plápânde își iaú calea pe pámânt,
Florile își duc în ceriuri tainele lor parfumate,
Cuib de iarnă-și face 'n lume sérbáda singurátate;
Ear izvoarele și codrii cântă doine cu lung dor,
Plângênd umbra și récórea ce s'aú stins în sínul lor!
— Mie-mi place și mi-e dragă, astá 'ntáie 'nduíosare
Ce-aduc zilele de tómná! — A naturii întristare,
Dulce ca melancolia unui vis neîmplinit,
Mă întórece făr' de voe, cátrá timpul fericit,
Când departe de a lumii fráméntare necurmatá,
Eú priveam cu mulțámire șerpuid unda curatá
A izvórelor prin earbá, și din galbenele foí
Impleteam cununí de aur mult iubiților eroi,
Ce-mi rápeaú sufletul tânér; când din nourii subțiri,
Care 'n spre apus de sóre se roșesc ca trandafirí,
Imi croiam cu dibácie mií de chipuri nésdrávane:
Feți-Frumoși cáleri pe Vinteși cu Ilene Cosinzane,
Strímhá-lemne, Sfarmá-petre, Statu-palmá-barbá-cot,
Ducípal cu cornu 'n frunte, trecând mările ínnot,
Și în fund pe cerul palid, Smei cu arme strălucite,

Alergând prin foc și sânge să-și găsească-a lor iubite,

.....
— Unde mai sunteți acuma, zile dulci, copilăresci!

Cât de mici, pe lângă-a vóstre, par plăcerile lumesci!

Ce sunt azi? un biet grăunte rătăcit într'o pustie,

Mi-am pierdut cărarea dreptă! Unde-î ore cel ce scie,

Intr'ast furnicar al vieții, în ce locuri a pătuns

Adevărul, Smeu năprasnic, care stă mereu ascuns!

Căutându-l, vrem să smulgem taina legilor firesci

Și această frământare de aventuri omenesci,

N'are nici atât' putere, cât ar inclina odată

Vêrful trestiei ușore, lângă maiuri înălțată!

— Ce deșertăciuni amare! — În vârtejul vieții, noi

Duși de vânturi dinpotrivă, suntem ca acele foi,

Care sbóră 'n aer tómnă, depărtate de tulpină.

×× Fericiți când vântul bate și ne duce la lumină!

.....
Dar în fața mea se 'ntinde, ca un fulg nepipăit

Cerul alb, apa verzie, câmpul neted, liniștit.

Drag îmi e să-'mi fure gândul frumusețele aceste

Și să uit amarul grijei cu fantastica poveste,

Ce o spune cu dulcetta tómnă negrului pământ,

Și 'ndoéla și nevoea să mă uite unde sunt!

Intr'o singură clipelă amintirile plăcute,

Ca icóne vii în minte, le vèd ear pe rând trecute;

Eată pentru ce-aș vrea încă să visez cătând la nori

Și să dorm pe malul apei, între sălcii și 'ntre flori.

N'aș mai sta atunci în luptă nici cu lumea nici cu mine,

Ci culcat de-alungu 'n érbă m'aș ruga tómnă de tine,

Să-mi tot spuî de alte timpuri și a bine să-mi menesci.

— C'un nimic faci fericirea ómenilor, când voesci! —

CÂNTECE DE HAREM

I.

Când te ved trecând călare
Pe al tău cal alb de Misir,
Sprinten ca o rândunică
Și fălos ca un Vezir,
Ah! în crunta desperare
Că mă despărțesc de tine,
Aș vroi să'ți fiu eă calea,
Ca să calci mereu pe mine.
— Când din depărtarea lungă
Te ved însă că sosesci,
Mă reped ca o nebună
La feréstră să 'mă vorbesci
Și de treci coprins de gânduri
Fără să mă chiemă pe nume
Sórele 'i o pată négră
Viața e un rís de lume! —
Ear când te arați în scară
Și Hassan plecat te așteptă,
Cu miresme să te spele
Sărutându-ți mâna dreaptă,

Printre norii fluturateci
 Luna, palida Kadină!
 — După gât șoptindu-mi dulce
 Lângă sînu-ți mă țineaî,
 Despletindu mi părul galben
 Umerii mi-î înveleaî;
 Eă rîdeam, plecând a lene
 Capul meu pe brațul drept
 Când a tale buze calde
 Mă înfurnicaă pe pept,
 Eară ochii făr' de voe
 Se'nchideaă ușor, ușor,
 Te simțeam așa de-aproape
 Și-mi venea parcă să mor!

.....
 Ah! o nópte ca aceea
 Când vom mai avea vreodată,
 Ca să-ți dau ca și atuncea
 Viața și ființa-mi toată!

IV.

In zadar se tot duc norii⁺
 După vîntul călător
 Și sub cerul cel albastru
 Mai trec păsările'n sbor;
 Grija cruntă din adîncul
 Peptului, eă n'o mai scot
 Și din ochi-mi întristarea
 S'o alung n'am să mai pot!

Florile rîd în grădină,
In havuzurî apa cîntă
Și din sóre prin feréstră
Dulce-mî vine-o rază frîntă
Ah! de geaba, căci durerea
Intr'atâta mē apasă
Incât toate le vęd negre
Și tot plâns aud în casă;
Oare n'ai luat cu tine
Când te-ai dus de pe pămênt
Viața mea, cu-a ta viață
Ș'am remas într'un mormênt?!..

V.

Fatimè cu pěr de aur
Și cu ochiî vioriî,
Ah! mē jur pe Allah sfântul
Că 'nnapoi dacā nu viî
Să'ti mai vęd gura cea roșie
Sub iașmacul cel subțire,
Să'ti aud ear glasul tēner
Cântând dulce de iubire
Și să simt cum mē desmiérdă
Mâna'ti albă pe obraz;
Ies Sultanului în cale
Când va trece la namaz
Și mē 'njunghiiu înaintea
Strălucitului alaiu,
Ca pășindu-mē cu calul,
Să mē duc de-a dreptu'n raiu!

Zadarnic le-am tot întrebat
Ele-aũ tăcut și tac
Și 'mă arde îndoiala 'n pept
Și vai! n'am ce să fac!..
— Ah! tu ce vezi cât sufer eũ
Lucéfăr minunat
Ce noptile duios clipind
Asupră-ne-aĩ veghiat
Te du pe-a cerului cărări
Bătute cu scânteĩ
Și peste lume aruncând
Albastrii ochii teĩ
Mi'l află, adă'l îndărăt
De unde'ĩ rătăcit
Ca să'l mai strâng iarășĩ cu foc
La peptul meũ zdrobit
Și gândul negru să'l înec
In vorbe dulci de dor
Și 'n sărutări făr' de sfirșit...
Te du, te du că mor! —

Constantinopole, 1882,

BOSFORUL

Dómnă Eufrosina L. Zarifi.

La Bosfor viața-i plină
De lumină,
De parfumuri și de flori:
De cântări misterioase
Și duióse
Și de rumenite zori!
Pe-ale Bosforului maluri
Și pe valuri
Sbóră albele huri,
Cu ochi negri plini de visuri
Și surisuri
Dulci sub vèluri străvezi!
La ferestre cu zăbrele,
Păserele
Prinse din al lumei sbor
Viața și-o petrec, lipsite
De ispite
Și de-al dragosteî fior.

Cununî de raze-î împletea
Pe frunte mândrul sóre
Şi de pe dealul Palatin,
Din mersul său oprit,
Veghia asupra ei cu drag
De farmecu-î răpit.
Atunci Apollon şi Vulcan,
Diana, Zeii mari
Luptau alături în răsboi
Cu-a ei legionari!
Din nădrăvanul lor fuior
Dór Parcele fatale,
I-au tors nemlădiosul fir
Al vecinicieî sale
Şi 'n cartea lor de prevestiri
Sibylele i-au dat,
In cursul vârstelor lumeşti
Meniri de Impărat!

*

Oh! timpuri mari, de mari credinţi
De fapte şi mândrii
In pieptul lumii uriaş
A vóstre mărturii,
Neperitoare amintiri,
Puternic le-aţi săpat!
Aşa, cu-al vostru nume sfânt
Şi faima v'a păstrat,

Din vârful munților ei nalți
In codrii și 'n câmpii
Mănunchiul e tot mai bogat
De florî și de ochi vii,
Și 'n piepturile de viteji,
La zile de furtună,
Duióse cântece de dor
Și de iubit răsună!
Ca primăvara este ea,
Pe plaiurile vieții,
Comóra gândurilor mari,
Limanul tinereții;
Căci pare c'a răpit din cer
Al măestriei foc
Și frumusețile pe rând
S'aũ prins cu dēnsa 'n joc.
Așa pămēntului uimit
Svêrlit-a 'n calea ei,
Cu mâna largă de stăpân
Eroî și Dumnezei,
Așa păstrând vestmēntu-î alb
Și fruntea de virgină,
Ducēnd cu brațul ridicat
Făclia de lumină,
Ca o zeiță va pași
Prin secolii măreți
Intr'un cortegiũ strălucit
De preoți și poeți!

II.

Romulae genti date remque prolemque
et decus omne!

Carmen Saeculare.

Spiritum Phoebus mihi, Phoebus artem
Carminis, nomenque dedit poetae!

Cart. IV. Oda VI. — Horațiu.

Poporu 'n glóte adunat
Tăcut stă și smerit
In fața rugului aprins
Al zeului iubit!
Quindecemvirii cei bătrâni
Boi albi jertfesc, pe rând,
Asupra Romei, protector,
Pe Apollon chemând.
Cu crângi de dafin și măslin
Romana tinerime,
Băeți și fete, stați în chor
Departe de mulțime;
Horațiu, maestrul poet,
In fruntea lor apare
Ținând cu lyra-i ritmul sfânt
Cântării Seculare.
— Cu dorul némului Latin
De vecinice măririi,
El pórtă pân' la zei în cer
A patriei meniri!
Poetul, suflet aripat,
In falnicul său sbor

Și dacă 'n ochii mei cătai
Norocul tău senin,
De ce te-ai dus să-l prinzi din sbor
In brațe de străin?..

Ah! vinovată nu ești tu
De-atât amor pierdut:
Să sufer singur mi-a fost dat
Fiind-că te-am crezut!

COPILA BĂLANĂ...

Copila bălană din vechiul palat

Să cadă lăsat-a

Din sinu-î o flóre în rîul cel lat,

Și lung sărutat-a

Pe degete urma-î trandafirie...

— Dar nu mi-e drag mie

Palatul cel negru din margini de ape,

Copila mi-e dragă;

Credință jurat-a, șezându-mi aprópe

O nópte întrégă!

.
Din sus bate vîntul, aduce cu dînsul

Al ernelor caer,

Se duc cocostîrciî, auzi-le plînsul

Cum sună prin aer.

Dar vîntul alungă al rîului val,

Pe el flórea vine,

Ușor mi-o aduce aicea la mal

Prieten cu mine...

Și flórea nu-mi place, cum nu-mi place vîntul,

Dar scumpă îmi este:

Iubita printr'insa trimisu-mi-a veste

Că-și ține cuvîntul.

Și nimenea, poet de jale,
P'acest pământ nesimțitor
N'a înțeles a ta durere
Nici glasul cânturilor tale
Și n'a răspuns chemării lor!

Ca 'ntr'un sicriu a stat ascunsă
In peptu-ți inima în veci,
Nepăsătoare cri zdrobită?...
Enigmă, ești acum pătrunsă
De asprul ochiū al morții reci?!

Maî cu putere aş răbda
Pân' să te 'ntorcî din calea-ţi depărtată,
Ca să te 'ntreb, femeie vre-o-dată,
Iubit'ai óre 'n viaţa ta?

Ş'atunci ai înţelege póte,
De ce atât mă dóre c'ai plecat,
De ce nici mângâere nu mai cat,
Căci tu lipsind îmi lipsesc tóte!

Te-ai dus! şi fără să-mi vorbescî
Şi fără să te uiţi ce laşi în urmă!
Ah! am simţit că viaţa mi se curmă...
Nu m'ai iubit... nu mă iubescî!

Tu, poetul tinereții ș'al femeilor frumoase
Unde-ți e lyra de aur cu divine melodii?
Ia-ți avântul de-altădată, Musele sunt priincioase
Și dă sbor din nou duiósei, blândeii tale poesii!

Numai nu te du la circurii și la bările Tarquine,
Nici te mai tîrî prin tinda curtisanelor grecesci;
Oare Chæa săltăreață mai frumoasă-î decât mine?
Și pe Saga cea roșcată mai cu foc poți s'o iubesci?

Tyndaris pribéga fată care cântă la ospete
Și bachante ca Myrrhina și ca Phillis te-au învins?
Orî ai lui Lysipp ochi galeși ș'a lui Myon tinerețe
Ca un vifor de urgie în prăpastie te-a împins?

Pentru astfel de ființe perfide, înjosorate,
Veî sdrobi tu făr' de milă tot ce-ți e pe lume drag
Ș'a ta inimă comórá de simțirî înflăcărare
Aú veî arunca-o jertfă pe al patimelor prag?

Nu poete, nu iubite! o mai falnică menire
Ți-au tors Parcele pe firul lor fatal și minunat;
Nebunia-î trecetóre, scutură de lăngezire
Capul têu ce cu verzii laurii e de Faimă 'ncununat!

Vino ear, vin lângă mine, sciî că pentru tine's slabă,
Te ert azî ca 'ntotdeauna, óre pot a nu erta?
Ai uitat órele scumpe, le ai uitat ah, prea degrabă
Fericirea mea se pare c'a perit cu lipsa ta.

Sub porticul lui Agrippa ne-om plimba ear mână 'n mână,
In quadrigiú vom străbate calea Appia și 'n For,
Voiú ca 'n templul lui Apollón în uimire să remână
Lumea și la Capitoliú să fii dus ear de popor!

Vin tricliniul albastru cu luminele aprinse
Te așteptă gingaș óspe, cu odóre și cu florii,

Masa-î plină de bucate, amforele staū întinse
S'am dat azi o hecatombă Zeilor îndurătorî!

In odaea de culcare aşezat-am cum îţi place
Pat de perinî de mătase pe o pele grea de leū,
Pe altarul Zeeî Venerî ard parfumurî şi ţi-oîū face
Căpătâiū întréga nópte braţul, sînul, trupul meu!

Despletit pèrul meu galben îl voiū respira în unde
Peste umerî, ca în vremea când cu dènsul te jucai,
In tunica-mî desfăcută abia s'or putea ascunde
Tainele ce cu nesaţiū altădată sărutai!

Şi ca 'n primăvara vieţei şi-a iubirii nóstre sfinte
Pe genunchiî tîi culcată asculta-voiū lyra ta
Insoţînd cu măestrie tot acele dulci cuvinte
Ce-mî dădeaū fiori de dorurî şi cu tine voiū cânta.

.
Vino dar, vin lângă mine, sciî că pentru tine's slabă
Te iert azi ca'ntotdeauna, óre pot a nu ierta?
Aî uitat orele scumpe, le-a, uitat ah! prea degrabă,
Fericirea mea se pare c'a perit cu lipsa ta.

1890, Noemvrie.

BAZMU JAPONEZ

Fo-lic!

La Ketto, pe malul mării, e palatul ei de vară.
Stâlpi de marmură albastră, cu larg crescut înflorit
Sprijină acoperişul cel de porcelană rară
Zugrăvit în miș de fețe și cu vârful ascuțit.

Lângă uși de lemn de thuya staă, ca streje credincioase,
Nalți balauri de aramă, Zei de fildeș indiani
În râtunduri de ferestre sboră păsărici sfioase
Și pe straturi de verdeță, dörme-un cârd de pelicană.

Ca mânuchiuri de beteală, ca șiréguri de mărgele
Pe balcone și pe ziduri staă lianele subțiri;
Ale kioskului de trestii lungi și sprintene zăbrele
Sunt cu lobelii încinse și cu galbeni trandafiri.

Peste tot recóre, umbră, flori și erbură parfumate.
În basinurile albe, pesci cu solzii aurii
Se resfață la lumină, printre foi de nufăr late,
Violenind pe cocostîrcul ce 'i privesce cu ochi vii.

O D Ă

*AA. LL. RR. Principelui Ferdinand și Principesei Mariei
aț României*

Cu ocasiunea sosirii lor în țară.

Bine-ai venit la noi, Mirésă,
Cu ochii dulci să'nvezelesc
Palatu-Ți falnic de Crăiasă;
Asupră-ne să răspândești
Și bunătatea și iubirea
Din ale Inimei comori.
Și anii rodnică curgători
Să-Ți nemurească fericirea!
Bine-ai venit la noi, Mirésă!

De mult cu drag te așteptam
ca pe un răsărit de sóre,
Pe fruntea țării să aprinzi
luminile de sərbătoare
Și cu belșug să resădesc
In pepturile nóstre vii

Deci înainte mergători pe calea cea de propășire,
În pace să ne întărim și fără preget să lucrăm;
Prevăzători și cumpătați să fim uniți și să durăm
În valea Dunării un Stat demn de Romana moștenire!

Căci dus în brațe de noroc, Regescul prunc, cel mult dorit,
Sosit' a 'n revărsat de zori și fericiți aș tresărit
Carpații, légăn glorios al prea iubitului odor
De-atâtea mândre năzuinți și de speranțe purtător.

Sinaia, 3 Octombre 1895.

Și cât de voióse seninele 'mă zile,
Ca unda cea lină curgeau altă dată;
Fiorul durerii străin 'mi era încă
Și 'ntréga poveste a inimei mele,
In sborul de fluturî și 'n ochiî de stele
Sta scrisă, cu jalea adâncă
Asupra puternicei firî, vinovată
Că n'a dat aripî la copile!

*

Dar totuși, de cât să se stingă pojarul
Ce 'mă mistue peptul, în nóptea veciei
Afunde-se lutul acesta măi bine,
El singur prilejul și vina la tóte;
Nevrednica 'mă gură nu poate:
Nicî pace să céră acum de la tine
Și nicî să se plângă'n potriua urgiei
Când chiar i-ai măritu hotarul!

*

Ci 'ndréptă asupră 'mă lumina ta vie,
Inalță-al meu suflet, prea scumpa povară
S'o porțe ferită de orî-ce primejdii
Și 'n sinu 'mă, Feciórá, să stee ascunsă!..
Iar taina fiindu-mă pătrunsă
Vre-o dată, să 'mă dai mângâerea nădejdiî
Că nu se va stinge 'n căință amară...
Oh! pururî Feciórá Marie!

AȘA E MAMĂ...

Așa e mamă, te-am uitat,
Nici sărutări, nici vorbă bună,
De-atâta vreme nu ți-am dat,
Povața nu ți-am ascultat
Și-acum, ca pasărea nebună
Cu aripă rupte de furtună.
Vezi, am picat!..

Ah! de-ar fi vrut să fiu a lui:
Tot focul buzelor ferbinți,
Tot farmecul din ochi cumiți
Și neînțelesele dorinți
Ce sbor își iaă dintr'un sărut
Nu le-aș fi dat eu nimănuî...
Dac'ar fi vrut

El singur, el, a tot iubitul
Stăpân pe viața mea întrégă!..
Atunci n'aș fi rămas pribégă,
Ursită nimeni să 'nțelégă

Gură 'n gură —, acum aprópe,
Staü la umbră șopotind.
Nu sciü el ce-o fi spuind,
Că ea bate des din pleoape,
Ochiu'ï umed e mai viü ;
Ear bătrâna bucurósă
De-ai vedea 'ndrăgiți așa,
Inima și-o 'nduioșa...
Dado!.. ci intrați în casă?
Le strigă ea 'ntr'un târđiü! —

Februarie 18, 1896.

De-atâtea ori visitate fericiri!..

.....
În juru 'mî simt un frémăt de aripă,
Albastrul cer tot vine mai aprópe;
E aiurarea unei năluciri
Orî ângerii ușor închid a mele pleópe?!.
Se vėd lumină și florî, cum n'am vėzut vre-o dată
Și chipul tėu iubit, în fie-care flore
Imî rîde și 'l sărut,
Iar cãntece Dumnezeesci auzul mi'l îmbată.
În fundul unor lumî ce-aũ dispărut,
Ascunse zac nevoea și durerea,
La pórtã tuturor de-acum va bate mângăerea;
Căci lacrimile de femeî se vor preface 'n stele
Și 'n sborul, cel făr' de hotar al gândurilor mele,
Mė vėd plutind alătura cu Serafimi!..

.....
Amor, înflăcărarea ta covêșitóre,
A dat îndemn simțirilor nebune
Ce m'aũ cuprins!
Tu faci vėzduhul să rəsune,
Tu brațele mi le-ai întins
Și înălțimii,
La care-ai vrut să mă ridicî,
Tot tu să se cobóre 'i zici
Până la mine!
Tu esci supremul adevěr,
Căci numai ție nimenea nu 'ți minte;
Chezașul ei statornic, deci
Pe tine
Te voiũ afla — de-acu 'nnainte —
Pe tine, care dintr'un fir de pěr,
Poți face legături de veci!

26 Martie 1896.

Neadormit strejuitor de ape,
Molatec vântul aripile 'și bate
Imprăștiind ușore tresăriri de viață! . . .
Acum, pe crângi, încep să se arate
Plăpânzii muguri,
Bălaea diminéță,
Purtând cunună de răsărit de sóre,
Insuflețesce verzile ogóre,
Iar boii, scoși din pluguri,
La rîu se duc încet să se adape.
Se 'mbracă iar pădurea cu frunziș,
Murmur de 'ndrăgostite păserele,
Din umbra 'i, plină de miresme, vine;
Mai blânde 's noștile sub capiștea de stele
Și zilele mai calde, mai senine.
De-acuma, pânza pe prundiș
Și-o 'ntind nevestele cântând,
Copiii rumeni și sglobii, cu capetele góle,
In drum, prin pulbere-alergând,
Se jócă,
Ear mieii sburdă prin ocóle
Și barza proorócă,
Pe-un vîrf de casă,
Din aripă fâlfâind, se lasă! . . .

Prin aer trec fiori de 'ntinerire!
Simțirile înviorate,
Cu drag iaú sborul năzuinței,
Mai ager și mai bucuros îndemnul e la muncă,

ÎMPĚRATUL ȘORECILOR

(BASMU)

Dómnēi Maria I. Cantacuzino.

In vremurile de demult
Urzite de povești,
Când dobitocele vorbiau
Cu glasuri omenesci,
Un șórice avea un șóricel
Pe care, ca un bun părinte,
Doria să'l vadă, mai nainte
De-a 'nchide ochiș, fericit
Și fericirea pentru el
Șta, în a fi căsătorit.
Dar cum era el Impărat
Al șórecilor și la ei
Era un lucru 'nvederat
Că Prințșoriș — șóriceiș,
Când ar fi bunș de însurat,
Să nu ia fata nimēnuș
In lume, de cât pe a cuiș
E mai puternic și mai mare,
Și cum credea, fudul din fire,

Pe care-o pórtă 'n sus și 'n jos
Cântând cu voce tremurată :
„Oh! vino! vino! Făt-Frumos,
„Deslégă mă de jurămênt,
„Mă scóte din acest mormênt
„Și dá'mi iar zilele senine
„Ce-aștept de când te-aștept pe tine!..“

Sërmanul șórice uimit
De nêsdrávana 'nfățioșare,
Pe prag în fața fetei sare
Și 'n douë labe sprijinit
Grăesce: „Bine te-am găsit!
„Eű sunt un călător străin
„Ce din afund de lume vin,
„Intru 'mplinirea unui dor
„Și-am fost la sóre și la nor
„Și de la nor am fost la vêt;
„Dar toți mi-aű spus că ei nu sunt
„Cei maű puternici pe pămênt,
„Pe fiul meű ca să 'l însor,
„Cum vream, c'ó fată de-ale lor;
„Așa că vêtul m'a trimis,
„Infiriparea astuű vis,
„Pe-atât de scump cât de semeț,
„S'ó cer castelului măreț
„Ce 'n lume singur neclintit
„Puterii lui s'a 'mpotrivit!..“

Cu tóte celea 'mbelșugat;
Apoi cu 'mpërătesc alaiū,
Pornit'a nunta 'n zi de Maiū,
Pe-o pajiște de trandafirī,
Cu óspeți mari și musafirī
Din cele mai înalte viți,
De crainici înadins poftiți.
— Sosit cu carul lui de foc,
Sta sórele 'n ântêiul loc
Si noru-alătura cu el
In zale negre de oțel;
Ear Zefiriī, tinerī strengari,
Se prefăcuse 'n lăutari,
Să 'ntêmpine pe nuniī mari,
Pe mirī, pe socriī și pe frați,
Feciorī de Crai și Impërați,
Din lumea 'ntrégă adunați,
Cu rudele și curtea lor
Și mai la urma tuturor
Prostimea multului popor,
Curgênd șioiū de pe cărări
Cu chiote și cu cântări!..
Și peste nouă mări și țeri,
Ca fără de asemănări,
Din gură 'n gură s'aū vestit
Minunile de ospătări
De danțuri și de desfătări,
Ce s'aū ținut lanț nesfârșit,
Un an și-o zi, cât aū nuntit,
Pân' ce tot vinul s'a sleit,

Pentru tine primăvara este sër'bătórea Firei,
Zilele sunt florî de aur, luna'î candela iubirei
Și la pórta nemurirei, sora vecînicilor vremî,
Pe martirî și pe luceferî tu 'î alegî și tu îi chemî!

Voî, cari-ați primit din cerurî mândrul dar de a pëtrunde
In adâncurile 'n care Adevërul se ascunde
Și cu gingașa simțire și cu viersul răpitor
Il meniți ca să rësară strălucit și roditor;
Voî pe calea 'nțelepciunei aveți nobila chemare
Faptelor și judecâtei să dați cumpët și 'ndreptare
Și din luptele 'nvrăjbite de idei să faceți legî!
Răsvrătiți contra sórtei, cei sërmanî și cei pribegî
De la voi aștéptă mana sfatului de mântuire,
Voî să prilejiți îndemnul pildelor de 'ngăduire!..
Nu vedeți cum pretutindenî, frămëntate de nevoî,
Patimele 'ncep să sune trâmbițele de rëzboi?

Vécul gârbov sub povara cuceririlor pășesce
Spre vecie și din culmea anilor ne desvëlesce
Plaiurî nouă mai mănóse cu mai tinere-aurorî!
Inainte! trageți brazda genialî învëțătorî
Căci de la izvorul zilei pân' la sdrobul de țărîná
Cugetarea vóstră pururî peste tóte e stăpână!
Filosofî, fruntași ai lumii, ale vóstre cercetări
Ea la mână către țelurî de statornice cărări,
Călăuză cu stea 'n frunte numai ea vă póte spune
Câtă viață și lumină e 'ntr'un bulgăr de cărbune,
Și la glasul ei s'adună, zvânturate nălucirî,
Clipele trăitei vârste, roiul scump de amintirî!

Dar m'am rătăcit cu totul! Lyrica înfierbîntare
Către sfere prea înalte 'și-a luat avënt prea mare
Muze fiți cu 'ngăduire dați-më ear pe pămënt,
Nu mai pot să vă țin hangul, m'ați lăsat făr' de cuvënt

Despre voi n'am a mă plânge, ați fost foarte drăgălașe:
M'ați urcat pe brațe 'n nourî la cerescile locașe,
M'ați hrănit cu miere albă și nectar 'mî-ați dat să beu
Impletind pe frunte 'mî raze smulse dintr'un curcubeu
Și 'mî-ați pus în mână lyra 'și-am cântat... 'mî-e și rușine
Să vă spun c'asemeni lucruri nu 's făcute pentru mine.
E măreț să ai de-a face în Olimp numai cu Zei,
Inșă'mî — e mai îndemână jos cu nevoiași de-ai mei.

Deci scăpând acum de stréja ce mi se punea la gură
Pot vorbi și fără multe forme de literatură
Pot să zic că nu e altul pe deplin măi fericit
Dintre lucrătorii minții, de cât cel ce'i tipărit.
Tipărit! cuvânt de vrajă, talisman, comórá plină
De nenumărate bunuri, zare iargă și senină
Unde dorurile tóte, câte dorm orî încolțesc
Intr'o inimă 'nfocată, cu noroc se oglindesc.
Tipărit! .. citit! .. celebru! .. Glorie, avere, nume! ..
Ah! ce binecuvântare măi e și tiparu 'n lume!
Ar dispere omenirea și pămîntu 'n loc ar sta,
Dacă pentru-atâtea scrieri editori n'ar exista! ..

Și curg cărțile ca unda și potopul nu 'nctéză!
Mințile vuiesc de trudă iar condeele lucréză.
Multe 'n fața apei cată plutitóre în zadar
Și 'n bolbócele uitării câte earăși nu dispar?! ..
— Ca să dăinuiescă-o carte nu'i destul să fie scrisă
Orî-și-cum de orî-și-cine. In materia închisă
Intre cele două scórțe negreșit că nu'i destul
Să găsești că din pruncie de viață e sătul,
* Că robit de doi ochi galeși domnul Z. de dor se perde;
Una după lux alérgă, alta după frunză verde,
Pesimism, nevropatie, decadență... măi sciũ eũ! ..
Tóte spuse într'o limbă dór s'o erte Dumnezeũ!

Concurența n'ajunsesse vicleșug de 'navuțire;
 Ci uniți munceaū cu toții rîvnitori de propășire
 Pân' ce timpul orî nevoia lucrurile-aū prefăcut
 Și frunțașii de-altă dată s'aū smerit orî s'aū perdut!

Deci pe vremurile acelea, între negustorii care
 S:răluceaū pe piața nóstră, ce atâți luceferi arc,
 Hagi Niță Mălureanu toptaugiul din Lipscani,
 — Unde nu se pripășise încă némul de jidanî, —
 Dacă nu era întéiul, era fără de tăgadă

Cel cu treburi mai întinse și cu bani mai mulți în ladă.
 Fiū de ómenî proști venise pe la patruzeci și cincî,
 Fără carte, fără sprijin în suman și în opinci
 De la țară și intrase slugă fără de simbrie,
 Ca să 'nvețe meșteșugul, în aceeași prăvălie
 Unde după muncă multă, credincios stăruitor
 Și deștept, precum fusese, îl găsim moștenitor
 Al lui socru-séū Hagiul, carele pe lângă nume
 Îi dăduse și averea și poziția în lume.

Om de mijloc, gras și rumen, cam pleșuv și cam greoi
 Însă guraliv și șmecher, — că 'i ziceaū Hagi Vulpoi, —
 Când vorbea închidea ochiî și ținea capu 'ntr'o parte
 Iar din gură 'i curgea rostul parc'ar fi citit pe-o carte,
 Și când te lua de mână așa blând 'ți-o coprindea
 Și 'ți-o tipărea în palma 'i grăsulie, că prindea
 Lesne pe orî-cine 'n lațu'î; dar avea inimă bună
 Și'i plăcea să vie lumea la prilejurî sá 'i-o spună,
 Căci ca omul care singur își croise-al vieții drum
 Se 'ngîmfa ușor de sine, se uimea de-un pic de fum!

Maî avea o slăbiciune, póte cea maî vinovată;
 Își iubia prea mult copiî, și-a lui dragoste de tată
 Îl robise către dênșii într'atât că yoea lor
 Trebuia să trecă 'n casă peste capul tutulor
 Și să facă lege 'n tóte. N'avea nimenî îndreptare
 Să'i înfrunte, mititei; strășnicia cea maî mare

Ce 'și îngăduiau părinții, când erau nemulțumiți
Se 'ncheia în prevestirea c'au să fi dojeniți,
Orî că n'au să le mai facă cele ce aveau dorință.
Și de câte neajunsuri nu tăceau, orî în credință
Că le strică poate capul de le-o spune tot ce'î rău,
Le luaă în rîs adesea! Bietul om trăit în greă
Prin străini, lipsit de dulcea mângăere părintească,
Revârsa cu prisosință din comóra sufletescă
Tótă frageda'î simțire, tóte dorurile -vii.
Tinerețea lui pustie 'și-o iubea el în copii!
De plăpânda lor ființă firul vieții și'l legase,
Amintindu'si de restriștea și mahnirea ce 'ndurase
Și de-aceea vrea din cale să le smulgă orî-ce spin,
Să le făurască traiul din belșug și din senin...
Și era biet Hagi-Niță alt-fel om întreg la minte,
Dar se póte pune stréj a unei inimî de părinte?
— Un băiat am dór, și-o fată, — să'mî trăescă amêndoi,
„Că de cele-l'alte în lume le-om purta de grijă noi!“

Și urmând așa creșcură nelipsindu-le nimica,
Răsfățați cu drag pe móle Ionel și Viorica;
Ea înaltă și subțire, mlădiós-ă ca un paiu
Fluturatică, bălană cu ochi vii și dulce graiū;
El rotund la trup și ócheș, mărunțel, vorbind a lene
Incordat cătând în juru'î cu privirea de sub gene
Semănând la fire măsai îndărăptnic și semeț
Dar nici milostiv ca dênșă, nici ca tată-séu isteț!
Fata drăgălaşă alt-fel, vorbitóre și deștéptă,
Inșă rece și 'ngîmfată de averea ce-o aștéptă,
Se credea făr' de pereche și nu'î mai plăcea nimic,
Tot-déuna visátóre... grău frumos ușor la spic!
Despre partea învățătorei tat' său nu'î dăduse 'n școlă
„Unde iei năravuri próste și rămâi cu tidva gólă“,
Cum zicea, într'ale cărței prilejiri neispitit,
Dar dorind să'si vadă fiul întru tóte 'ndeplinit,

Și copila să'i lucescă prin talente ca un sóre,
 Le dădu mulțimi de maiștri, profesori și profesóre,
 Să'i învețe tot ce'n lume e mai bun și mai frumos.
 „Dacă n'am avut eũ parte ei să tragă dór folos...“
 Ș'atât îi meșteșugiră cu sciinți și limbă străine
 Că nici limba lor firéscă n'o mai cunoseură bine;
 Ear bêtrânu' ca să'i pótă înțelege une-orî
 Pe nevastă ori pe dascăli îi lua mijlocitorî.

Și rîdea zicënd: „Așa e omul fără 'nvătătură!“
 Ah! și cât era de mândru când cu dênșii în trăsură,
 Ca să'i vadă lumea 'ntrégă, la plimbare se ducea!
 Cum îi mîngâia cu ochii și mustața 'și răsucea
 De plăcere auzindu'î cum vorbeau în felurite
 Înțelesuri cu 'nlesnire, ce răspunsuri lămurite
 Potriveau curând la tóte, cât erau' de lăudați
 Pentru spirit și silință... „și păcat că nu le dați
 „Vênt să mérgă mai departe ca să se desăvîrșescă“
 Le ziceau amicii casei ca mai mult să'i măguléscă.
 Căci Hagiul era 'n stare de-a fi dușmanul orî-cuî
 Nu 'i-ar fi cântat odrasla, „trup mă rog din trupul lui!
 Vai de capetele 'n care s'a 'ncuibat deșertăciunea!
 Decî nevasta și copiii cunoscëndu'î slăbiciunea,
 Stăruiă să'și aducă la 'mplinire scumpul vis,
 — Visul minților aprinse — de-a se duce la Paris...
 „La Paris e viața alt-fel, acolo sunt școlî nu glume
 „Ș'apoi dacă ai avere cată să cunoscî și lume,
 „Să te 'ntorcî dór cu obrazul mai subțire înapoi“,
 — Ca și cum aiurea varul e mai alb de cât la noi! —
 „La 'nceput nu vrém, firesce. să rămân pustiũ acasă,
 „Și să mă despart de dênșii, tréba însă nu mă lasă,
 „Deh! că n'oî avé zadarnic fată mare și flăcău!...“
 Ast-fel povestea Hagiul păsul sufletului său

Altă școlă! altă viață la Paris?.. Avea dreptate
 Bietul om și cât se schimbă omul în străinătate!

Va lupta și va învinge! Dar o cruntă împrejurare
O împiedică să 'și pună încă planul în lucrare.
— Frate-său, — care sleise prin risipe nebunesci,
Cu răbdarea părintească și mijlócele bănesci,
După ce 'ndelungă vreme înhăitat cu toți ștregarii
Speculase pe prieteni și nici însiși cămătarii
Nu'i mai înlesneau nimica; după ce de-atâtea ori
Iși schimbase locuința urmărit de creditor, —
Dându'si numele de „Conte“ isbuti să intre 'n case
De străini bogăți cu care pe la Cluburi se legase
Și 'n curând i se aprinse inima de-un viú amor
Pentru-o gingașă copilă, flica unui armator.
Flori, cuvinte dulci, ochiade, jurăminte și suspine,
Tot alaiul Afroditei, toate le 'mpleti el bine
Până când bătrânul tată al iubitei ispitind
Lucrurile și minciuna cea sfrundată desvelind
Il sili, amenințându'l, ori îndată să dispară
Din Paris, ori îl ucide! Ionel fugi în țară.
Deși faptul prin ziare se zvoni numai de cât
Zugrăvind pe „falșul Conte“ nu se póte mai urât,
Totuși dânsul cu trufie se mândrea de ce făcuse
Ca de-un titlu de onóre, singur titlu ce aduse
De altminteri de la șcóla celor făr' de căpătâiú
— Stricătórea tinerimei — unde el fusese înteiú! —

— In fotoliú răsturnată palidă și gânditóre
Zile 'ntregi sta Viorica. Minteai harnic urzitóre
Imbina mulțimi de lucruri și mereú le desbina,
Fără ca să'si afle lécul ce-ar putea-o alina!
Se 'mplinea în tómná anul de când se 'ntorsese-acasă
Și de-atunci simțea pe suflet că povara o apasă
Tot mai mult, că toate'n juru'i ne'ncetat o stingheresc,
Că o 'necă atmosfera traiului negustoresc.
Ah! Și s'o înțelégă nimeni nu 'i cu dânsa de-o măsură!..
Mulți credeaú vészând'o ast-fel că de-atâta 'nvățatură

Fata 'și cam stricase capul, pismuind'o negreșit,
Ear Hagiul, mai cu sémă, sta mirat și necăjit.
El părintele cel mândru și ferice altă dată,
Azi cu inima smerită și cu fruntea'n jos plecată
Se lupta cu îndoiala și muștrările'l rodeau...
„Nu le mai plăcea nimica, tóte le batjocoreau
„Și-ale casei, și-ale țarei!.. Și părea cu neputință
„Să se fi schimbat, să'și piardă simțul de recunoscintă
„Cătră dênsul... O comóia revărsase asupra lor?
„Când erau departe câte nu'ndurase el de dor
„Și ce n'ar jertfi să'și vadă earăși casa liniștită
„Pe băiat statornic trebei și pe fată mulțumită!“
Căci de-un an avea sërmanul numai grijă și supărări,
El prăpăstuit în rele, ea perdută'n aiurări!

(Cerule ochilor albaștri în sffrșit se luminase,
Vrerile îndeplinite sufletu'î înseninase
Viorichii fericită de-al isbândeii sale foc.
— Numai pentru cinstea casei și-al copiilor noroc,
După lungă chibzuială Hagi Niță hotărîse
Ca s'o rupă cu trecutul. Negreșit i se urîse
De-a tot măsura cu cotul, i se cuvenea și lui
Dór un loc de sémă 'n lume. — „Nu de mânile orî-cui
„Interesele obștimei sunt prielnic ocrotite,
„Ci de cei cu greú în pungă orî cu palmele tocite
„De'ncordarea muncii; ómenii hotărîți, cunoscători
„Care știú cât trage birul, Domnilor Alegători“,
Eată cum sub îmboldirea măgulirilor dibace
Ale fică-sei, bêtrânul, vrênd să 'i placă și s'o 'mpace
Iși luă avênt la luptă, cheltui și fu ales
Senator al Capitalei... Ce mister neînțeleș
De prefacere a firii în politică s'ascunde
Nu pot ști; Hagiul însă încetă de a răspunde
Cu aceeași curtenie ca'n trecut la cei mai mici
Și călcând înalte pragu:î și făcêndu'și noi amici,

„Senatorul Mălureanu“ își schimbă chiar felul vieții:
Dete baluri prelungite până'n albul dimineții,
Dete mese mari, concerte și petreceri fel de fel,
Ingîmfat să fie vorbă prin gazete despre el!

Și prinsese gust bătrânul de-a trăi în lumea mare,
De-a se resfăța pe scaun în Senat și 'n Adunare
Petrecînd și dându'și mâna tot cu ómenii însemnați.
In acest vîrtej copiii ca și dînsu 'nfășurați
Apucase fie-care câte-o cale osebită.
La 'nceput nu pretutindenii Viorica fu primită
Cum se aștepta să fie, nici avu succes întins;
Dar talentul ei, știința, portul, spiritu'i distins,
In curînd cu gingășie voea bună 'i-o atrase.
Tinerii cari de-odată meritele'i măsurase
Numai pe mărimea zestrei, cunoscînd'o mai tîrziu
Ca și fluturii își arse aripele 'n focul viu
Al privirilor ei mîndre și de 'nduioșare pline!
Ea își cucerise locul ce-o prindea atît de bine
Și mergea acum voiósă către un țel de mult dorit.
Ionel crezu din contră că prin graiú împodobit
Cu locuțiuni bizare, prin idei exagerate
Și batjocorirea celor sfinte și adevărate
Grabnic o să se impună admirărei tuturor,
Inșă fu silit să vadă cât de mărginit favor
Aste sérbede nimicurii pot găsi la cei cu minte.
Și că lumea nu se'mbată dór ca spumă de cuvinte,
Totuși el voind să fie admirat cu orî-ce preț
Oropsi *societatea* părăsind'o cu dispreț!

Își uitase prăvălia înșă cu desăvîrșire
Hagi Nița, noua 'i viață nouă îndeletnicire
Prilejindu'i și negoțul întru tóte prefăcut
Ne mai dându'i mulțumirea ce'i dăduse în trecut.
Caută decî să'l desfacă, orî să'l trecă pe alt nume.
„Nu se potrivește, tată, toptangiú și om de lume“,

Patru ani trecură ast-fel, patru ani grei de povară
Sufletescă de căință, de răspundere amară!

Vremea 'și răsucise firul zilelor mai nodoros

Și mai aspru, pentru dênșii, ear din sboru'î viforos
Repezindu-se năpatea cu aripele'î atinse

Și pe zarea lor senină negru vël de plumb întinse.

In zadar cercau să scape, desperați cătând la cer,

Ne 'ndurata'î pironise sub călcâiul ei de fier!

— Mai întêiū fu mórtea mă-sei, cea mai crâncenă durere

Dintre câte'î străbătuse peptul! Singura putere

Impotrivotóre multor zilnice înconjurări

Se stinsese va! acuma și 'n ce crunte 'mprejurări!

Destrămarea și risipa lui bărbatu-sëu sffrșise

Prin a'î ruina aprópe. Sculele'î le zălogise,

Tóte lucrurile casei la mezat i le vënaū

Creditorii și părinții i le tot rëscumpëraū...

Dacă n'ar fi fost copii și puțin respect de lume

S'ar fi despărțit îndată. Prea plătise scump un nume,

Sub a căruia corónă s'ascundea un suflet mic!

Când vëzu că nu mai are, nici nu i se dă nimic,

Căpătă de la prieteni, — factorii atâtor bunuri —,

La Tîrgoviște o slujbă pentru dênșul la tutunuri,

Dar dosind din bani publici șapte-zeci de mi de lei,

'Ca să'l scape de 'nchisóre își jertfi ear starea ei!

Urgisind *societatea* „cea nătângă și nedréptă

„Unde nu'ndrăsnise nimeni a călca p'aceeași tréptă

„De idei cu el alături“... Ionel scârbit și trist

Ca să pótă să'și rãsbune se făcuse jurnalist.

Cu parale și „prieteni devotați“, ce nu poți face?

Și cum tată-sëu îi dete cât ceru, — crezând că'î place

Lupta de condeiū și'î vrednic cel puțin d'un meșteșu,

Care'n loc de carte cere mai adesea viclesug —,

In curênd se adunase împrejuru'î o mulțime

De desmetici, uniū dușmanī, alții, cum juraū, victime

Ale hydrei sociale, idol orb de egoizm

Și 'mpreună ridicase roșul stég de anarchism!..
— Câte 'ntărîtări stupide, câte pilde criminale
Și batjocuri azvîliră ei, ca bombe infernale
Peste lume!.. Norocire că la noi nu se cam prind
Tóte bolile acestea, și cu vremea se deprind
Ómenii cu toți nebunii! — Totuși Ionel fusese
Rěsbunat, făcuse sgomot, la alegeri se pusesese
Candidat al anarchiei și deși căzuse, tot
Nu'i pierise îndrăznéia de-a da pept și la alt vot!
Chieltuielele firesce se 'nmulțeau, erau mai grele,
Mai ales că Mălureanu se ferea acum de ele,
Căci își măritase fata și din câte le dădea
In afară de scandaluri vre-o ispravă nu vedea.

Insă prea se 'nomolise în răspunderi ca să fie
Liber de-a 'și schimba purtarea, prea ținea mult la șefie
Ca să'si sfarăme „partidul“ Ionel cu mâna lui.
„Numai unde nu e viață, își zicea, nici grijă nu'î“.
Cu speranță „că bătrânul n'o să vrea la urma urmei
„Pe păstor, cum-va, să 'l facă de ocară 'n fața turmei!“
Mângâiere 'nșelătore? — Infruntat de Senatori,
Mălureanu, „că e tată de haini rězvrătitori“,
Ear de presă „că 'ntreține, cu averea lui cea stórsă
„Din sudórea țarei, dușmanî, carî-ar vrea s'o vadă 'ntórsă
„La robie și mizerii, negustorul boerit!“ ..
In zadar cercă să'si spele numele batjocorit
De cumplita 'nvinuire și ispita mișeléscă,
Scaunul senatoriei trebui să'l părăséscă!
Ce mâhnire! ce rușine! pentru dēnsul om fălos
Să 'l arunce în disprețu 'i lumea ca p'o tréntă jos! —
Ionel din tóte astea rămăsese 'n suferință,
Și-un „partid“ făr' de parale e partid făr' de credință.
Anarchia 'ntre anarchicî isbucni numai de cât.
Fără credit, fără sprijin, strîmtorat și hotărît
A o scóte 'n cap, fruntașul, neavēnd nici o scăpare
Plăsmui iscălitura tată-sēu pe-o sumă mare

Și-o vîndu, nesocotitul, unor cămătarî Ovreî,
Cari 'nșelegînd nevoea, deteră cît vrură ei.

Negreșit credea că pôte o să'și facă 'nchipuire
S'o retragă pân' la termen, saū 'i or da îngăduire
Pênă s'o 'mbuna bētrânul și-o plăti tot ca 'n trecut:
Dar Ovreii nu lăsară să se peardă un minut
Ci ducēndu-se la tat' sēū îi cerură suma tótă
— Nu 'și 'ar fi expus ei banii dacă nu speraū să scótă
Inzecit folos dintr'ēnșii cu clienți atāt de mari! —
Mălureanu 'i dete afară. „Auzi el și cămătarî?!
„El nu datora la nimeni, nici punea iscălitura
„Pentru alții!“ .. Omul însă amintindu 'și loyitura
Ce primise mai 'nainte, prinse ear a bănui
Vre-o urzélă împotrivă'i, ast-fel că'și destăinui
Pricina Procuroriei, stăruind a i se face
O dreptate ca să'l lase lumea cel puțin în pace.
Jidovii de altă parte furioși c'aū fost jucați
Il chemară 'n judacată... Polițai și avocați
Fură grabnic în piciorē... Ear scandal și ear rușine,
Căci acum se lămurise în ce chip și de la cine
Purcedea înșelăciunea. Contra celui vinovat
Ordinul de arestare trebui executat.
Când vėzu jandarmi 'n casă, maică-sa înflorată,
Presimțind nenorocire, când află pe cine cată
Le căzu 'n genunchi rugându'i pe copil să nu i'l ia..
Tonel fugise însă... ea a doua-zi murea!

Cine-ar fi putut cunósce în ființa gârbovită,
Umbră tristă, ce sfiósă și cu fața vestejită,
Ochii stinși și pasul șubred se ivea din când în când
La lumină, pe faimosul Hagi-Niță, cel mai blând
Cel mai harnic, cel mai vesel dintre ómenii de frunte
Aí negustorimii nóstre!? — Multele 'ncercări și crunte
Și nedrepte îi zdrobise sufletul sērmanul. El
Azi înstrăinat și singur fără sprijin, fără țel

Ah! iubita, măr de aur, fruct al pomului oprit,
Fraged ca o diminéță și de sóre dogorit...
Óre numai pentru mine fost'a răsădită 'n cale?
N'a mai ispitit pe nimeni farmecul ființei sale?
Fiica Evei nu ascunde în adâncile'i priviri
Scumpa altuia icónă? Nepătrunsele porniri
Ale inimei sunt ele totdeauna prea curate?
Câte sărutări pe gură pân' acum 'i-au fost furate?
Și de câte ori, cu-o dulce desmierdare 'n lipsa mea,
Unul din prietenī póte viclenitu-m'a cu ea?!.
Par'că'i vęd cum împrejuru'i veselii amici s'adună
Și vorbareză se răsfață, măgulindu-se 'mpreună,
Cum ridică ochi 'n ceruri, se 'ncordéză, se întind
Pân' le pierе răsufarea și obrajii li s'apriind!..
Și dór sciũ că'mi este dragă și că de se pun iscóde
Astfel, pot să'i strice capul!.. Dar cuvintele neróde
Nu daũ greș acelor care nu se tem să'ți facă rău,
Ba deviĩ chiar și ridicol de'i înfrunți cumva mai greũ.
Zic că ești gelos, ai firea necioplită or posacă...
Ți's prietenī. — din păcate, — gura trebuie să'ți tacă.
Ce le pasă lor că suferi, mai ales ce'i pasă ei?!.
Greũ și trist e să porți jugul fluturatei femeĩ
Și cumplit e să strĩngi mânia bãnuită or dușmană
— Unde 'i nevinováția, blãnda sufletului mană,
Fruntea să'i închin?! — Mă lépăd de iubită, de amici:
Una perfidă, iar alții pefăcuți cu inimĩ mici!
O fecióră! o copilă! viața să 'mĩ-o norocéscă,
Ochi'i plini numai de mine într'ai mei să'si oglindéscă,
De pe buzele'i un nume singur, al meũ, să'si ia zbor
Și să ni se piardă urma în adâncul lumilor!
Nu mai voiũ să știũ de nimeni! Voiũ să scap de 'ncătușarea
Pátimașelor nãravuri! Liber în desfășurarea
Cugetării și-a simțirii, voiũ să'mi cat un adăpost
Unde eũ să fiũ stăpânul; și al traiului meũ rost,
De ochi răi și de zavistiĩ, cel puțin, ferit să fie:
— Bună-órá, mama sócră, idol de fățarnicie,

Scărmănând cu de-amănuntul tot ce zice saŭ tot ce face
Or punându'mi rânduială dupe placu'î...—şi să tac
Şi să'mi plec genunchii încă, altfel pace nu mai este
Nici în casă, nici în mintea îndărătniceii neveste!

Multe-or şti să ne înveţe dascălii cei iscusiţi,
Dar caracterul nu'l schimbă, nici pe ómeni mai cinstiţi
De cât sunt meniţi să fie, nu'î mai fac, or câtă carte
Şi luciosă poleială li s'ar da, tóte 's deşarte.
Paragrafele 'nţelepte, pildele cu uneltiri
Măestrite, nu pot frânge cerbicia unei firî
Trufaşe or desfrênate. Vinovată e Natura,
Ea ne pune stéua 'n frunte, ea ne scâlcie făptură;
Ah! Şi mulţi sunt cei netrebnicii plini de fumuri mulţi şi ră
Bine 'ncredinţaţi că lumea e lăsată pentru ei
Moştenire părintéscă!
. Domnişorul cela care
Când şi când aruncă 'n juru'î câte-o leneşă cătare,
Nasu'n vânt, surîs ironic, cu monoclu 'n ochiul drept,
Pórtă haine după modă şi mănuchi de florî la pept;
Când vorbeşte or salută frânge mijlocul în două.
El, scandalul cel din urmă, cum şi vestea cea mai nouă
Le cunósce şi le pórtă bucuros din loc în loc
Şi e meşter la ispîte, cavaler plăcut la joc,
Reciteză monologuri, saŭ romanţe dulcii suspină,
Iar cucónele bătrâne spun de el că'î o grădină;
Negreşit, căci nu e altul nici mai ademenitor
Nici mai vesel de cât dênsul şi la vârsta d-lor,
Un flăcău voinic şi ager cât nu preţuesce óre?..
Smulgeţi însă după faţă'î masca cea amăgitóre,
Veţi vedea că tot e putred, tot e fals, înjositor.
Fluturul lipsit de aripî e un verme tērător!
Şi cu tóte astea uşa tuturor îi e deschisă,
Mâna i se strânge, vorba 'î hotărásce, când e zisă,
Tóte'î merg în plin, norocul îl împinge din 'napoi
Şi-o să'l facă şi om mare ca să'şi bată joc de noi!

Inaintea făr' de legii în zadar lumea cercat'a
Să ridice stăvilare; hrăpitoriî, ce staū gata
S'o sfâșie, intrigantiî, îndrăznețiî sunt stăpâni
Peste tôte, și dreptatea cumpănită'i de-a lor mâni.
Pătimași și prepuelnici, nici o rază generosă
Inima nu le-o străbate; fie cât de căldurosă
Și'nțeléptă rugăciunea, pentru inimile lor
Nu'i mai mult de cât un sgomot sérbăd și supărător.
Din rărunchiî omenirei pân' la ei nu se cuvine
Să se urce de cât glasul lingușirilor meschine.
Baniî, sila și minciuna slujind bunului lor plac.
Pentru ei sunt Dumnezeiî care fac tot și desfac;
In afară de ființa și de pofta lor nu cată
Nici o altă mulțumire. Viața nu le e legată
De nimic; și 'n nepăsare strânși ca într'un cerc de foc;
Ciniciî, de fapta bună, de credință își bat joc,
La ei Patria 'i o vorbă, cinstea o deșertăciune,
Arta o închipuire plină de amărăciune,
Iar amorul, o scântee bună numai de aprins
Simțurile obosite cu 'n fior de grabă stins!
Luând pildă de la dênșiî, cei cu inima ușoră,
Care'și schimbă idealul precum fluturile sboră,
Și socot că adevărul e prilej de-ademeniri,
Iar temeiorile lumii un șir lung de amăgirî.
Răspândesc, moderni Apostoli, astă tristă 'nvățătură.
In mulțimea nevoiașă — ca pe-un sâmbure de ură,
Contra celor ce există azi și nu le pôte fi
Larg isvor de folosință fără 'ndemn de a munci —
Astfel că, în rătăcirea'i, glóta lacomă, victimă
Năzuințelor deșarte, e împinsă pân' la crimă!

Negurile stricăciunii împrejură-ne se'ntind
Tot mai mult! In lațul taînic al păcatului se prind
Ca'nt'r'o pânză de painjen sufletele oflitate
Fie ele 'n lupta viețiî, fie numai nărăvite
De mândrie or de pizmă! Cu cât mintea ne-o'ndrumăm

Către culmea de lumină, cu atâta'njosorăm
Parcă'n noi țelul moralei și-al simțirii. Astăzi cine,
Făr' de interesu'î propriu măi lucréză pentru bine,
Or albesce ca să 'nvețe a făpturilor minuni,
Pentru dragostea sciinței, îi ia lumea de nebuni!
Vâlva, zgomotul, parada — ca în vremile barbare —
Sunt măsura înălțimii fiecărui, mic și mare.
Meritul modest și simplu, omul drept și cumpetat.
Bate petrele pe uliți, stă prin colțuri lepădat,
Pe când trântorii și secii, în trăsuri întinși pe móle
Falnicii trec plecându'si ochii cu dispreț la cote góle.
Și nimic, cu tóte astea, nu'î măi crunt, nici măi amar
De cât critica ce face cărturar la cărturar,
Toți voinđ să fie geni, toți să fie puși în frunte.
— Șoricei născuți din rodul scremătului unui munte!
Ómení de talent și spirit, pozitiv nu ne lipsesc;
Numai serioși și harnici îndestui nu se găsesc
Pe cât am avea nevoie. Sângele rasei Latine,
Cu 'nfocatele'î avânturi și încrederea în sine
Gata pururea la tóte, vinovat e negreșit
Că ne-a dat prea multă rîvnă, făr' a ne fi întregit
Firea cea atât de slabă și cu dragostea de muncă.
— Sórele cât e de splendid și de sus, și tot n'aruncă
Razele lui pretutindení... De aceia și la noi
Pe când capul e în ceruri, sunt piciórele 'n noroi!
Ceea ce, fără tăgadă însă, e în mare vază
Și ne 'ncântă, ne subjugă, e amorul pentru frază:
Care cu cât e mat gólă și măi fără de temeí,
Cu atât măi lesne-atrage pe nerozi în mîréja ei
Și cu 'ncetu 'și face cale, se ridică, se impune
Pênă ce chiar adevêrul și dreptatea le supune;
Semn că'ntr'ale judecâții creerii ni's cam sármani
— Intr'acésta nu purcedem, ce e drept, de la Romani! —

Tinerimea! tinerimea! sol de pace 'n viitor,
Eată idealul mândru, generos, mântuitor,

SATIRA IV

Je consens qu'une femme ait des clartés de tout
Mais je ne lui veux point la passion choquante,
De se rendre savante afin d'être savante. . .
. . . Il n'est pas bien honnête et pour beaucoup de cause
Qu'une femme étudie et sache tant de choses!
Former aux bonnes moeurs l'esprit de ses enfants
Faire aller son ménage, avoir l'oeil sur ses gens
Et régler la dépense avec économie,
Doit être son étude et sa philosophie!

Acte I. Sc. III. — Acte II. Sc. V
Les Femmes Savantes, — Molière

Draga mea, înțelepciunea n'o mai căuta prin cărți,
Indreptăză-ți cercetarea ageră și'n alte părți
— Imprejurul tău făptura cu comorile-i deschise
Te îndemnă să te bucuri, — lasă tomurile scrise
Celor triști orî singurateci, învățaților moșnegi,
Căci din filele lor, poți, multe nici că le'nțelegi!
Pentru ce pribéga-ți minte pe cărările științei
Idealuri vagi s'alunge, dacă rodul năzuinței
Și-al strădănuirii tale, răsădit ca'ntru'n pustiū,
Rămânea-va sterp de-apururi, și din furnicarul viu
De idei și de icône, care sufletu-ți robesce,
Mângâerea saū speranța ce aștepți nu isvoresce.

Ear copii, făr' de mamă, întâmplării, părăsiți,
Vor umbla pribegi pe drumuri, goi, flămânzi și ofliți

Astfel e când în potrive firnicilor ei meniri
O femeie și légă viața de străine 'ndatoriri
Și pe cele din prejuru'i pentru dênsele jertfesce!
— Când se surpă temelia casa'ntrégă risipesce!
Ș'apoi ce folos avea-vom că veți sci să lămuriți
Palimseste și probleme, saũ pe cer să urmăriți
Mersul stelelor, de pildă, dacă trudnica sciința
Póte să sêlbăticească gingașa vóstră ființa,
Dându'i gânduri nêzdrăvane și dorințe ce'ntețesc,
Patima de rêsvrătire din adîncu'i sufletesc!
Noi setoși de mângâere și de fragedă iubire,
Óre perde-vom și astă dulce-a vieți-ademenire,
Daca în ispita'n care ați căzut, se vor zdrobi
Bunătatea'n peptul vostru și îndemnul de-a iubi?
Veți pluti atunci în sfere ideale și înalte,
Póte!.. Inșă noi bărbații preferim pe celelalte!

Cum? în lume amăgiți nu găsiți că sunt destui,
Că de falsă poleială ómeni's acum sãtui
Și că proletarii cãrții cresc neconținut la număr,
De cercați cu ei pe-o cale să pășiți umër la umër?!.
Ca să covârșiți voi golul nesciinței, fără fund,
Unde-atât de multe rele și mizerii se ascund,
— Chiar dac'ați atinge culmea cea a tot scânțietóre
De eterne adevăruri geniului roditóre, —
Vê'nșelați!.. Apostolatul printre cei de azi e greú
N'aũ să aibã'n voi credința cum n'aũ nici în Dumnezeu
Ș'apoi chiar dac'ați învinge, câte ar putea pricepe
Unde încetézã jertfa, datoria unde'ncepe?
Căci sub boldul măgulirii și-al firescei slăbiciuni?
Voi mai tóte sunteți prada trufașei deșertăciuni,
Ah! și nu'i păcat mai dulce și mai voitor de bine,
Unui suflet de femeie, cum e dragostea de sine.

Și cu toate acestea care e mai nobilă soție,
Pe pământ, de cât a voastră?! A fi mamă și soție,
A veghia în jurul nostru, ca un înger păzitor,
Cu blândețe, cu răbdare și cu suflet iubitor,
A ne da înseninarea clipelor de fericire
Și-a lega o viață 'ntrégă cu o dornică privire,
Ore nu's destul de sfinte aste mândre însușiri,
De mai căutați aiurea sérbede 'ndeletniciri?
Nu 'nțelegeți că Natura, când a scos lumea din chaos,
Ne-a dat nouă lupta vieții, vouă casnicul repaos?
— Ce să vă 'ncărcați voi mintea cu mulțimi de arguții
Când din légăn și din póle dolofanii de copii,
Vă 'ntind brațele lor albe către sînurile pline,
Când în casă sub îndemnul harnicilor gospodine,
Rostul trebilor e spornic și bărbatul obosit,
Iși găsesce patul móle și căminul încălzit?!

Dar copii cresc și calea vieții li se 'ntinde'n față,
Pașii lor nesigurii încă, aű nevoe de povață;
Mama'i va lua de mână, cu 'ngrijire'i va feri
De primejdiu și cu pilda'i inima le va 'ntări.
Din prejurul ei, ca roiul, toți luat-ne-am avântul.
Binecuvântarea mamei umple de belșug pământul,
Sfatul ei, în noi tresare, plin de blânde 'nțelepciuni,
Ca și sfânta amintire a întâieii rugăciuni?
Cruntul strigăt al durerii către dēnsa ni se 'ndréptă,
Ea mai cu 'nlesnire eartă și cu dor mai mult așteptă;
Ear pe lume, pentru dēnsa, mai iubit și mai frumos
Nu'i nimic de cât copilu'i, fie cât de păcătos!
Cine n'a simțit pe frunte lunga mamei sărutare,
Și în cēsuri de urgie n'a găsit o alinare
Lângă sînul ei, acela nu cunoșce cu ce drag
Și încredere copii calcă părintescul prag.

Da! pentru copii voștri, toate darurile minții
Și comorile ce varsă cornul de-aur al sciinții,

De trecut? Și în pustiul peptului zdrobit de lupte,
Mângâios să nu mai cânte lira cea cu cörde rupte?

DAN

Cine e lipsit de darul de-a 'ntrupa în pildă vie
Viața și mișcarea lumei, în zadar acela scrie
Căci temeiturile artei cum și frumusețea ei
Nu rësar din forme góle, ci din fapte și idei.
Azi, când barzii și rapsozii nu's ca'n vremile trecute
Povățuitori de némuri; când mulțimile tăcute
Nobilele castelane, ori înamorații regi
Nu mai sorb, ca balsam, cântul trubadurilor pribegî;
Către idealuri nouă, bărbătesci, să ne avênte
Glasul harfeî, dacă'i volnic, inspirat el să ne cânte,
Cu ne mai cercate tonuri, ce e azi măreț și drept
Și să stingă îndoiala ce ni s'a 'ncuibat în pept!

DINU

Și de-aceea crezi că numai dramaturgi's interpreții
Cei adevărați ai artei: numai ei rapsozii vieții?..
Înțeleg. Și mie scena 'mî-este dragă și de mult
Îi urmez la noi progresul și minunile'i ascult.
Ce deosebire astă-zî, cu ce-a fost odinióră!
Melodramele greóe, Comedia cea ușóră
'Și-aũ perdut și veselia și năpraznicii flori
Care ne-aũ făcut să rîdem și să plîngem alte ori
Cu schimbarea de năravuri, cu adîncea rëspicare
A simțirilor și-a minții — temelia, azi, pe care
Se așeză ori ce'n Teatru e interesant și fin —,
Prefăcutu'ș-aũ și ele graiũ și fire pe deplin...

DAN

Da, 'și-aũ însușit formula cea modernă 'n care doza
De simțire și de spirit tremurând o dă nevroza,
Unde omul se mësóră după cum și după cât
Pacostea ori nebunia hohotind îi sare 'n gât?

De-ale nóstre, și îndemnul de fatală admirare
 Și de imitațiune ale celor ce găsim
 La străini, pe care'n tóte ast-fel îi maimuțărím.

DINU

Bine, nu'í destul că lumea nóstră par'că'í fermecată
 De străini, atât îi crede și cu drag la dênșií cată?!.
 De la un hotar la altul póte nu e 'n țară loc
 Unde eí să n'aibă cuibul plin de spor și de noroc.
 Dacă stă în firea nóstră de-a îmbrățișa străinií,
 — Dându-le lor trandafirii și noi rămânênd cu spinií —
 Orí e vre-o fatală lege, ce apasă pe cei micí,
 De-a lega împerechere cu cei șmecherí și calicí
 Nu știú, dar vêdit e faptul, că la noi ori-ce ne vine
 De la alții și prin alții e frumos și este bine,
 Că sub chip de propășire prefăcênd al nostru traiú,
 Am uitat vechile datini, am dat părintescul graiú
 La o parte ca netrebnic, și din frageda pruncie
 Ne deprindem cu acéstă jalnică Babilonie
 Ce rêstórnă și 'ncâlcesce chiar și vorbele la noi,
 Până nu ne mai pricepem, par'c'ar fi vremea de-apoi.
 Vina o purtăm cu toții și pedépsa ce ne-astăptă,
 Pentru-atâta ușurință și dispreț, póte'í mai dréptă
 De cât cumpăna cu care ne-am grăbit a mészura,
 Cele ce perdeam cu cele ce străinul se 'ndura
 Să ne dea în schimb!
 Fantasticí cum sunt toți risipitorii
 Ne legăm cu cămătarií, curtenim cotropitorii
 Bunurilor ce părinții cu 'ngrijire ne-aú trecut,
 Până când vedem cu gróză, că trăim din împrumut,
 Că nimic nu mai e-al nostru și că alta nú rămâne,
 De cât să plecăm din casă zicênd altuia: „Stápâne.“
 Viitorul fi-va óre al aceluí iscusit
 Care-o ști să stea în cumpení pe o muchie de cuțit?
 Căci norocul își revarsă darurile minunate
 Peste cei cu limba dulce și cu șalele plecate;

Deși bradul tot va crește falnic printre uscături
Și frunzașul va străbate glótele de secături?

DAN

Patriotule ! Acuma îți pricep deplin cuvântul ;
Óre crezi că țera asta dusă numai de avântul
Nostru, a putut să easă dintre neguri ? .. Ai uitat
Că străiniți ne-aũ dat mâna și lumina lor ne-aũ dat ?
Dacă am avut noi aripă și 'ndrăznélă, ei în zarea
Larg'a lumei îndreptat'aũ zborul nostru și 'nălțarea ;
Și când astăzi capul falnic ne'ı deprins să cate'n sus,
Nu poți stinge 'nrîurirea cărei sigur te-ai supus !
— Dér să nu ne perdem șirul vorbeı. Póte-ar fi mai bine
Dacă n'ar mai scrie nimeni dintr'aı noștriı, căci pe mine,
Orı ce-ai zice, nu mă 'ndupleci. Nu suntem destul de copți
Pentru a prețui răsplata jertfelor atâtor nopți
Și atâtor zile pline de lucrare încordată,
Care 'n minte și în inimă se frământă de odată.
Searbedele rezultate căroră sunt nevoiți
A'și supune 'ntréga muncă, îi zdrobesc. Câți sunt vestiți
Dintre dênșii și spre care opere, chiar de valóre
De-ale lor, vezi că alérgă lumea nóstră cetitóre ?
Când din cărțile străine se vînd sume tot mai mari,
Ale nóstre zălogite putrezesc pe la librării.
Nimenea nu le cunósce nici habar n'are de ele :
Dacă's scrise românesce trebuesc să fie rele !
Criticii de meserie, — lucru ne mai pomenit —
Fără chiar a le deschide, dese orı le-aũ osîndit.
Ș'apoi, ce înrîurire pot avea, când nu's cetite
Cărțile, orı cât de bune și orı cât de răspîndite
Ar fi 'n lumea nóstră cultă ? ! ..

DINU

Ce 'nțelegi prin lumea cultă ?
Ceı ce știu mai multă carte, ceı ce fac larmă mai multă,
Orı acel mănunchiu de ómenı franțuziți și pomădați,

Că le cauți în oglinda astor unde mohorîte
Și de-abia, cu greū, la pórta adevérului sosit
Ești coprins de îndoeală și de luptă obosit!?.
Slăbănog și nestatornic! Care 'ți-e, atunci puterea
Dátátore de viață? Dar povăța și părerea
Ce, de lucruri și de ómenī, imī dedeaī, de unde'ți vin
Când ești tīnjitor de tóte și de tóte ești străin?!

— Sérbezī fīī aī neputinței, sunteți dușmanī omenirii
Dacă folosinții vóstre numai, calea propășirii
Socotiți că e deschisă și vă credeți însemnați
De destin a fi voi numai simțitori și luminați.
Aū trecut acele vremuri când o vorbă și un nume
De ajuns era să 'nalțe orī să nimicéscă-o lume;
Farmecul acelor mituri azi s'a spulberat în vânt
Și aceea aū menirea de-a fi întêii pe pămênt,
Care ce e bun și vrednic sciū să cruțe și s'alégă,
Dorurile și nevoia tuturoră să 'ntelégă
Și deștéptă 'n inimī rīvnă și în capete ideī
Sănătóse, fără 'ndemnuri de folóse pentru eī.
Eī muncesc ca să trăiască, nu le vin de-a gata tóte
Ca la voi, eī chibzuiala din adīnc de minți o scóte
Și în inimī o 'ncălzește, de aceea sunt crezuți
Și ce fāptuesc rēmâne, nu's ca voi din cēr căzuți
Purtătorī de steme'n frunte, gingași maestri de grații.
Rēsăriți ca prin minune dintr'o cópsă cu-Impérații,
Cu pretenții de a ține lumea 'n degetul cel mic,
Deși 'n capete și'n inimī n'aveți deseori nimic.
Scepticismul vostru însuși — cuiū de care își acają
Leneșii nedomirirea, -- e mai mult la suprafață.
Căci în fondul firii sunteți nisee mari laudăroși,
Fataliști plini de eresuri, îndărătnicī și fricoși...

DAN

Pentru Dumnezeū! Opresee'ți Pegasul că mă ucide!
Am deschis c'o glumă vorba ș'acum n'o putem închide
C'un potop de jurăminte, într'atât imī bănuesci

N'am în de-ajuns, pe urmă, am dorință să mămpac
Cu potrivnicu'mi, de aceea voiŭ căta să'ŭi fiŭ pe plac.
Dă'mi volumul cel cu versuri să'l citesc ca să'ŭi pot spune
Deslușindu-mă eŭ însu'mi, dacă's rele, dacă's bune,
Dar în schimb ia în primire Teatrul nostru dumnéta,
Dór să aibă noroc și umeri din făgaș a'l mai sălta.

DINU

Acum ești băeat de trébă. Îți daŭ cartea cu plăcere.
Când mai vii dar?

DAN

Cât se póte mai curênd.

DINU

La revedere.

Martie, 1895.

Căci nu'și întore pași 'napoi,
Nici bogățiile perdute,
Nici ale nopților minute,

Când lumea se 'ncheia în doi.
Dar cum să'și mai găsescă pace,
Când azi săracă 'ntre sărace

Se simte ea desprețuită
Și 'n lupta 'i cruntă cu durerea,
Nu 'i-a rămas nici mângâerea,

Ce mai avea, de-a fi iubită ;
Căci Cupidon copil ușarnic
Pe-atât de blând cât de fățarnic

Luase-acum alte cărări
Și 'n cea din urmă nebunie
Se pregătea de cununie!..

-- Cu jurăminte și oftări
Din póla sérbedei mizerii
Nu'și légă viața cavalerii,
Nici pintenii 'și 'i ruginesc

Să bată 'n plóe și 'n ninsóre
Un prag nedesmierdat de sóre,
Pe care grijile 'ncolțesc!..

Ce e trecut, trecut rămâne
Și 'n dragostea zilei de mâne
De aur astăzi fermecat

El jură alteia credință... —
Oh! câte lacrimi de căință

Pe urmă'i Clythia-a vărsat ;
Deși în nopți de somn lipsite,
Sub boldul relelor ispite

Și vélul tainicei luminii,
Ea îl chema, înflăcărată,
Să fie înc'al ei odată

Cu prețul orí-cărei rușini!

.

Zadarnice îndemnuuri par
De-a reîncepe bătălia,
Pe veci perdută-a, tinereții!..
Pe când încet, încet se scurg
A vóstre clipe în amurg,
Noi încă 'n albul dimineții
Intrăm, cu suflet plin de sóre,
Cu inimă plină de foc,
Mânați de dor și de noroc
In mândra vieții sərbătóre!

Privirea noastră înainte
Imbrățioșeză 'ntinse zări,
Orî-ce 'nălțimi și depărtări
Coprinsé sunt de-a noastră minte ;
Pe când voi, cei cu frunți cărunte,
Cu cât mai mult îmbetrâniți
Cu atâta vă ademeniți
De cele 'nguste și mărunte.
Noi, veseli, dăm cu largă mână
Tot ce avem și ne jertfim
Cui crede 'n noi și când iubim,
Ear frumusețea ne'i stăpână.
Sgârșiți, cu mohorâte fețe
Voi sunteți sérbezî și nedrepti,
Vă credeți tari și înțelepți
Fiind-că dați la toți povețe,
Și când e vorba de iubire
Sfioși câtând tot înapoi,
Voi, vă iubiți numai pe voi,
Ca vitregii de omenire.

Iubire! sufletul făpturei,
Fior de viață dătător,
Ce puî tot ce'i mai răpitor,
In noi, din tainele naturei,

Că pe rosturi învechite, e mai greu să pui temeii,
Când ies adevăruri nouă din isvóre de idei
Nouă și spre alte țeluri lumea este îndreptată...
Ce'i vechiū azi, a fost bun însă și temeinic altă dată,
Căci de multe ori trecutul e altoiū de fapte mari,
Și din vechile tulpine răsar codri de stejari!
Adevărul e același și aceeași frumusețea
Și cum le slăviți voi astă-zī, le-a slăvit și bătrânețea;
Numai ea făr'de înconjur, voi dibaci și prefăcuți,
De aceea vă și parem sérbezi și nepricepuți.

Am fost lirici noi, așa e, cântăreți de moda veche,
Dar cântarea noastră simplă n'a stricat nici o ureche,
Ea ne-a isvorit din inimă și din fragede simțiri,
Ca duiosul cânt al harfei dintre córdele subțiri...
— Cu chitara, nóptea 'ntrégă, sub ferestra prea iubitei
Noi, în strofe 'nflăcărate, beți de farmecul ispitei,
Ne 'nălțam la cer, chemând'o, ne legam cu ea pe veci
Și'i juram credință 'n tóte, pên' la pragul morții reci.
Noi n'avém, pe lîngă dēnsa, alt-ceva mai scump pe lume.
Dragostea, la noi, și traiul nu erau un joc de glume,
Imbinări de poruncelă, silnice împerecheri,
Cu vremelnice folóse ori cu scop de daraveri.
Când iubeam, iubeam statornic și cu inimă curată.
Astă-zī, după moda nouă, rânduiala'i răsturnată
Și 'i adevărat c'al nostru nu mai e de cât ce-a fost,
Daca tot ce se petrece, e așa de trist și prost!

Voi, care-ați intrat în lume răsădind o rasă nouă
Și despărteți omenirea, între noi și voi, în două;
Óre v'ați săpat în pétra de la margine de drum
Numele, ca să se scie încotro porniți de-acum?..
— Eaca, strălucind de focuri mândra sală de ospete.
Veselie 'n ea și sgomot. Tineri cu perite fețe
Și femei rîd și fac glume; ochii galeși, cu nesaț
Sîn și umeri goi desmeardă, se atinge braț de braț,

Ultima ratio rerum!.. Omul n'ar mai avea parte
Să se bucure de viață, de-ar înghite-atâta carte;
Ș'apoî creerul de astă-zî e mai delicat, mai fin,
Deci, ca nu cum-va să'l vatămî, trebue să'i dai puțin.
Norocoșii n'aũ nevoie de prea multă 'nvățatură.
Dacă'i îndestul de șmechier, de 'ndrăsneț și bun de gură,
Tóte'i merg în plin și tóte bunurile i s'așternu,
Bucuróse, la picióre, cavalerului modern!

Dacă azi e vremea vóstră, unde'i óre tinerimea?
Către care idealurî îndreptéză ea mulțimea?
Unde's inimile calde, sincerele năzuinți,
Faptele înălțátóre, pasiunile ferbinți?..
Pentru ce, în loc de luptă, pretutindenî amortială?
Unde'i sórele s'alunge negura de îndoială
Ce puternică se 'ntinde peste-o lume de pitici
Desgustați de ale vieții, nevoiași și eretici!..
Voi cântați și cântul vostru'i glas de desnădăjduire.
Cine va întinde lumiî ramura de mântuire,
Daca tineretul este cainic și tânguitor,
Saũ de sus privesce tóte cu 'n ochiũ batjocoritor?!
Óre vom muri cu jalea de-a vedea zădărnícite
Cele ce-o viață 'ntrégă ne-aũ fost scumpe și iubite,
Căci moștenitorii noștri sunt atât de reci și triști?!
Noi suntem entusiaștii, voi... voi nisce egoiști!..

Și cu tóte astea, éca, înainte mergétorii
Voi sunteți de-acum la tóte, voi veți fi îndreptătorii
Celor în trecut greșite, voi cei meșteri și cuminți,
Care veți culege róda semănată de părinți.
Daca noi suntem bêtrâniî, suntem și mai marii noștri;
Ramura înflorite aũ eșit din trunchiî noștri
Și de'ți face orî prefate ce rêmâne de la noi,
Gloria va fi a nóstră, ear răspunderea cu voi!..

Dér orî câtă frământare îîi vei da, o tinerețe,
Cât sa fii de stăpânită de amor și frumusețe,
Cât de 'nălțător să fie al cântării tale har,
Și cât de ilustre jertfe le-ai depune pe altar;
Tóte pier și tot același giulgiu aruncă peste tóte
Vêrsta, călauza morții, și-o să vie-o vreme póte,
Când și vouă vă vor dice tinerii : sunteți bătrâni,
Aide! înderăpt pe calea vóastră cu toiagu 'n mână.

Ianuarie 12|98.

EROICE

Pe malul de la Calafat
Lucram o baterie,
Când eaca Vodă... măsurat,
Cum umblă dânsul, — mie
Și-acuma 'mă pare c'am visat—

Il vęd pe parapet urcând
Și alegându-și locul
Pe vęrful cel mai nalt, cătând
Spre Turci și singur comandând
Noi să deschidem focul.

De-odată șese guri trăsesc
De elatină făptura!
Din meterezul cel turcesc,
Pe lângă noi de-a dura
Ghiulelele se prăbușesc;

Pe când sus, Vodă, liniștit
Le vede, din ređută
Sbucnind în sbor tot mai grăbit
Și, stând cu capul desvelit,
In trecăt le salută.

Curgeaŭ ghiulelele mereŭ
Țipând, cu mórtea 'n gură,
Noi toți, jos, răsufând din greŭ
Priveam; — de-o lovitură
L'a apărat dór Dumnezeu! —

In peptul lui atunci bătea
Și-al nostru suflet încă;
Ear pilda care ne-o dedea
Increderea adâncă
Și dragostea în noi sădea.

De-aceea după El ne-am dus
Uniți ca într'o mână
Și pe vrăjmaș ni l'am răpus
Și stégul patriei l'am pus
In inima păgână.

In frunte El mergea cu noi.
Nici sabia, nici glonțul
Pe nimeni n'a dat înapoi;
Deși 'n foc am perdut eroi
Ca Walter și ca Șontzu!

Orî cât v'ași spune eū, băeți,
Povestea minunată
A astor făptuirî, nu veți
Simți voi nici o dată
Mărirea lor, căci nu sunteți

In focul luptei, n'ați văzut
Cu câtă nepăsare
Priviaū toți mórtea, ce-a făcut,
La rîndu'i fie-care
De la bătrân pên' la recrut;

Cum repeziți, într'un avânt,
Ca dintr'o vijelie,
Flăcăii, numai de-un cuvânt,
Porniaū la bătălie
Și'n cale tot făceaū pământ!

Pe valea muntelui Balkan
Cu noi a fost isbânda
Și 'n fața mândrului Curcan
Plecatu-și-a capul Osman,
Când și-a primit osânda.

Și dacă unui Impărat,
Vitézu 'ntre Pașale,
Cu sórta sabia și-a dat,
Luī Carol Vodă i-a 'nchinat
El cinstea óstei sale;

Căci stégul care-a filfîit
Peste-ale lui rēdane
A fost al nostru, ciuruit
De glónțele dușmane,
De sânge românesc stropit;

Ear dacă'n pulbere căzu
De grab' Plevna bătrână,
E că toiagu și'l perdu
Când Grivița se prefăcu
In tabără română!

Amândouă ți's moșie,
Cum ți-e codrul cel de brazi
Și ți-or fi pentru vecie,
Căci le aperi tu de azi.

Roșiori copii sburdalnici,
Din călcâe sunători,
Voï de ochi duioși prădalnici
Și de lupte iubitori,
Cap și inimă ferbinte,
Nestatornici și 'ndrăsneți,
Țelul nostru e 'nainte,
Inainte călăreți!..
Implinescă-vi-se dorul
Pretutindenî dragi voinici;
Din isbândă 'și ia vânt sborul
Celor slabi și celor mici!

Fac, pe cei ce staū în luptă și pe cei ce-n cale cad
Să se creadă, ca de trăsnet, vii, prăpăstuiți în iad! —
In sfârșit mă ure pe ziduri, acățându-mă de o scară,
Dar când dau să-ncalec crêta, eată că-și întinde-afară
Tivga neagră și buzată, un vlăjan cu ochi sticloși,
Ce-ndreptând asupra-mi pușca, vrea să tragă de cocoși.
Eū nu-i dau răgaz de jôcă, ci-i vërs creerii pe zid
Dintr'o lovitură, apoi sar în 'nuntru, ca-ntr'un blid
Plin de sânge, strigând ura! După mine sar cu toți
Vênătorii noștri sprinteni și dau iama în netoții
Care năvăleau la poartă ca să fugă și sbieraū
De turbare, trăgând focuri, ear flêcăii seceraū
Făr-de milă!.. Câtă vreme, a ținut învâlmășeala
Nu știū, că simțiū de-odată ca m'apucă ameteala,
Că piciôrele se tae și m'aș fi sdrobit în șanț,
De nu mă prindea în brațe, șovăind, un dorobanț...
Dar nu-ți fie teamă, taică, m'am tăeat într'o custură.
Ce e, să ieī o cetate numai cu o sgîrietură!..
O așa minune nimenī, pasă-mi-te, n'o credea.
Uite, noi care-am făcut-o, vom mai face-o, când or vrea.
— Și-a venit ca să ne vadă Impêratul cu Muscaliī,
Vodă-i călare la drêpta și'napoi toți ghinăraliī.
Și ne-a zis El: „Sănătate! Suntem mîndri azi de voi!“
Și mi-a pus pe pept o cruce, taică, și-a vorbit cu noi,
Vesel ridicându-și capul: ear când am trecut cu stégul
Noștru ciuruit de gloanțe, s'a descoperit moșneagul
Și cu capul gol, la lumea din-mprejuru-i a strigat:
„Trec Româniī! Trec vitejiī!“ și la noi s'aū închinat. —
Ș'acum te mai las cu bine! Pên' s'o mântui rêsboiul
Și o fi mult, cred, pên-atuncea, că de-abia acu e-n toiul
Luī, n'o să-ți dau greș cu scrisul, doar atâta mi-a rêmas
Să mă mai mângâiū de cele ce-am lăsat plecând de-acas'!..
Și când ți-o ceti moș Popa, taică, astă cãrțulie,
Să te rogi frumos de dênsul, să slujescă-o leturghie
Pentru cei ce sunt departe, pentru cei care-aū perit;
Căci cu drag ne-am dus la ôste și cu drag toți ne-am jertfit

— Astă vină
Aibă el —
Și 'n fantasticul inel
De lumină

Ținta 'și pune;
Când — minune —
Ea, ca smulsă, pierde 'n nópte,
Dar un sgomot surd de șópte,
Pași greoi
Vin din șanțul
Unde sare Dorobanțul
Prin noroi.

El grăbesce
Și 'ntîlnesce,
Dupe-un cot, stând rezemate
Două namile 'mbrăcate
Cu mantale
De soldați.
Cine sunteți?! ce cătați
Nóptea 'n cale?..

Vorbe dese,
Ne'nțelese,
Cu glas tremurat suspină
Și-și bat peptul și se 'nchină:
Că-s Cazaci
Și c'aũ perdut
Drumul ce-aveaũ de făcut
Cu nisce saci

Și că-î frate
În dreptate
Tot Românul cu Cazacul!..
Lasă-apoi din spate sacul,
Ia amnarul,
Fiecare,
Și-și aprind e'o scăpărare
Felinarul.

Despre arme,
Iadu-î sfarme
Dacă aū... — martură-î Maica
Domnului... — decât nagaica,
Bat-o bruma!
Ear Românul
Înțelese că-î stăpânul
Lor de-acuma —

Deci frumos
Muscaliî jos
S'așezară la tutun.
Dând din mâni eî rîd și spun
Și-î privea
Cel căciular
Mai mirat, căci tot mai rar
Î pricepea.

Și-î ascultă
Vreme multă
El, în pușcă rezemat:
Eî, cu vëzu 'nflăcărat,

Și sună doinele cu drag în crânguri înoptat
Și 'i lin și dulce traiul ear... nevoea s'a uitat!
Atunci luându'ți furca 'n bréu și caerul de lână,
Intins'aî firul nésdrăvan prea harnică stăpână
Și ca la Curțile Domnesci în zi de sərbătóre,
Cu Jupănițele 'mprejür făcut-aî șezătóre
Reînoind cea de demult poveste strămoșéscă:
Că 'ntreg pămêntul e rodit de mâna femeescă,
Din largul mării pân'la munți o 'nduioșată lume,
Cu dragoste și cu noroc se 'nchină l'al téeu nume;
Căci n'a fost nimeni pe pămênt voios ori întristat,
Cui farmecul gândului téeu și mângâeri n'aî dat!

FIUL LUI PENEȘ CURCANUL

Tu m'ai născut pe când bătea
La Plevna tunul, mamă,
Pe când în lume străbătea,
Prin glasu'î de aramă,
A vitejiei Românesci
Strălucitoare veste
Și din morminte strămoșesci,
Eroica poveste
De lupte și de bărbații
Se 'nfiripa în fapte vii!

În zile de 'ndrăsneț avânt
De glorii, de mărire,
Adusu-m'ai dér pe pământ;..
Ear calda 'nsuflețire
Ce port în pept și mândrul dor
De 'nalte zări senine,
Le datoresc eū, mamă, lor,
Orî supte's de la tine,

Tu care pururia mi-ai spus:
Băete 'n lume fruntea sus!?

*

Da fruntea sus, căci sunt vlăstar
Al unei rase nouă,
Ce și-a rodit al vieței har
Cu-o sângeroasă rouă:
De-aceea m'am făcut soldat
Și când s'o da alarma,
Cu sufletul înflăcărat,
Lua-voiū, grabnic, arma
Și-oiū alerga la luptă drept
Vrăjmașilor să le țin pept!..

*

Auzi tu, mamă, răsunând
O dornică cântare
Ce, deperătările 'nfruntând,
Din munți și văi răsare?
E cântec mândru de eroi
Căzuți în bătălie,
Ce va redeștepta în noi
Străbuna bărbăție,
E strigăt disperat de frați
Sub greu călcăiū îngenunchiați!

*

Ah vulture, cu falnic sbor,
Treci dincolo de munte,

Avea ochiū ager și noroc
Și 'n pept o inimă bărbată;
Ear când intra cu-ai săi în foc
Și tunul începea să bată,
Trezea în el, cruntul ecoū,
Avânturi de eroū!..

Și nu 'i prilej și nu e zi
In care să nu se măsore
Cu cetele unui Ghazi,
Orī ziduri să nu le dobore
Și să 'i întēmpine în căi
Cu brazde de vāpăi.

Căci călăreți și pedestrași
In tun deplină aū credința
Să bage spaima în vrășmași,
Să le 'nlesnéscă biruința;
Fiind-că 'n luptă 's frați mai mici
Tunarilor voinici.

Și eată, Dan, că e mânat,
O dată, grabnic să atace
Un fort turcesc înaintat;
Cu ordin, într'adins, de-a face
Orī cum va sci și va putea
Din mâna lor să 'l ia.

Dér sdrențuiți așa cum sunt
Ceî ce se 'ntorc aũ mândră față
Și 'i o privesce măréță,
De a vedea cu cât avênt
De dragoste sunt așteptați
De toți ceî-l-alți frați.

Aprópe de cantonament
Ies oficerii înainte.
— E sêrbătóre 'n regiment! —
Ear Colonelul ca părinte
Sărută 'n locul lor pe Dan,
Acuma Căpitan!

CHORUL

Un trăsnet răspunde, un fulger s'aprinde
Și sgomotul tace ;
Lucéfér de pace
Pe cerul albastru lumina 'și întinde !

VOCEA CÂMPULUI

Pe 'ntinsul lanului cu drag
Flăcăii 'și dau îndemn la muncă,
Ear fluierul înduioșat,
La umbră zice doine 'n luncă.
De-odată trămbița răsună ;
La arme ! — glasul țerii chiamă —.
Cu capul sus, cu ochii vii
Se duc voinicii fără témă
Și pe cel drum, bătut de anî
Trec cete mândre de Curcani !

CHORUL

Cu capul sus, cu ochii vii
Se duc voinicii fără témă
Și pe cel drum, bătut de anî,
Trec cete mândre de Curcani !

VOCEA DUNĂREI

De la Romă cea bătrână
Am primit mândra solie
Eū pe umeri 'șă 'i duc fiii
La isbânzi, la bătălie . . .
Ca străbunii părisi : 'ași
Plugul vostru părintese
Și-ași sărit cu arma 'n mână
La hotarul dușmănesc
Și-ași luptat cu vitejie,

CUPRINSUL

Lirice

	Pag.
Stejarul	3
Fântâna Blandusiei	5
Leilei mesh' ume	7
La isvor	11
Elegie	14
Poveste	16
(?)	17
Paser Lesbiae	18
Toamna	20
Ursul, vulpea și lupul	22
Cântece de Harem I	24
II	25
III	25
IV	26
V	27
VI	28
Bosforul	30
Ginta Latină	34
Pl	42
Copila bălană	44
Nópte de eamnă	45

	Pag.
Serenadă	48
Umbrei poetului	49
Te-ai dus!	51
Ad Poetam	53
Bazmu japonez	56
Odă A. A. I. L. Regale Prințului și Prințesei României	59
Nópte de Crăciun	61
La nascerea Prințului Carol	64
Rugăciune	67
Așa e mamă	69
Idilă	72
Amori	76
Mă 'ntrebă ce vroită	78
Reînviere	81
M	85
Impăratul șórecilor	87

Satirice

Satira I	105
Satira II	110
Satira III	127
Satira IV	133
Satira V	138
Satira VI	154
Satira VII	159
Satira VIII	163

Eroice

Carol-Vodă	171
Doină	177
De la Grivița	179
Sentinela	183
Cântec soldășesc	189
Drapelul	191

